

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. III. Idem demonstratur ex eo, quod Augustinus omnem bonam voluntatem, et si effectu vacuam, Christi gartiæ accenseat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

DE PROPOSITIONE II. 307

cians dicatur: nam omnino insufficientem dicit, ad cuius subsidium auctior desideratur, & quæ operis difficultati non attemperatur.

SECTIO III.

Interiori Gratiae aliquando resisti ostenditur ex eo, quod S. Augustinus omnem bonam voluntatem, boni delectationem, Charitatem Gratiae Christi accenseat, et si effectu frustretur.

De boni delectatione disertè pronuntiat Augustinus: Tunc bonum concupisci incipit, dum dulcescere incipit... ergo benedictio dulcedinis est gratia Dei, quâ sit ut merito nos delectet, ut L.2. ad Boȝ nif.c.9. cupiamus, hoc est amemus, quod præcipit nobis. In quâ si nos non prævenit Deus, non solum non perficitur, sed nec inchoatur ex nobis.

De Charitate à Spiritu gratiae promanante exerte dicit: *Homo Pelagiane, Charitas vult bonum. Et Charitas ex Deo est, non per legis litteram, sed per Spiritum gratiae.* Et alibi: *Vnde est in hominibus Charitas Dei & proximi?* Nam si non ex Deo, sed ex hominibus, vicerunt Pelagiani; si autem ex Deo, vicimus Pelagianos. Præmiserat: *Gratia Dei semper est bona, & per hanc fit homo bona voluntatis, qui fuerat voluntatis malæ.* Postea de efficaci quoad omnem effectum subjicit: *Per hanc etiam fit, ut ipsa bona voluntas quæ jam adesse cæperat, augeatur, & tam magna fiat, ut possit implere mandata quæ voluerit, cum valde perfectèque voluerit. Sine illo vel operante ut velimus, vel cooperante cum volumus, ad bona pietatis opera nihil valemus.* De operante illo, ut velimus,

V 2

di-

308. LIBER TERTIUS

dictum est : Deus est enim qui operatur in vobis velle. De Cooperante illo cum jam volumus & volendo facimus , scimus , inquit , quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.

cap. 18.

Ut autem confirmet omnem bonam voluntatem profluere ex Deo , & ad gratiam Christi pertinere ; *quasi vero* , inquit , *aliud sit bona voluntas quam Charitas , quam scriptura nobis clamat esse ex Deo.* Et libro 2. ad Bonifac. cap. 9. Quid est boni cupiditas , nisi Charitas , de qua quoque Joannes Apostolus sine Ambiguitate loquitor dicens :

CHARITAS EX DEO EST.

*De gratia
Christi
cap. 47.*

Jansenium ergò percunctor hoc dilemante : vel omnis bona voluntas & inchoata seu parva etiam Charitas ex Deo est & Christi gratia est , (nam de hâc Augustinus agit) & vincit Pelagianos , sed propriô se mucrone confudit : quia talis charitas effectu operis sëpè videtur , adeò que illi resistitur ; vel non est Christi gratia , & vicere Pelagiani , qui & inchoatam & perfectam bonam voluntatem Christianæ Gratiæ invidērunt. Quapropter ad Gratiam tam bonæ voluntatis , quam actionis confitendam eos premit S. Augustinus : *Si consenserit (Pelagius) ipsam quoque bonam voluntatem & actionem , id est , ut benè velimus , & benè agamus , divinitus adjuvari , & sic adjuvari , ut sine illo adjutorio nihil benè velimus & agamus , eamque esse gratiam Christi , nihil de adjutorio gratiæ Dei inter nos controversia remanebit.*

Quod si quis ex me sciscitetur , cur Augustinus bonam voluntatem & actionem contra Pelagianos disputans frequenter conjuget ? Respondeo id non eô studiô factum , ut evincat omnem Christi gratiam & bonâ voluntate & actione potiri ; sed ut ostendat bifariam esse Christi gratiam ; sine cuius ope ac virtute nec benè velle vel tenuiter possumus , nec operari . Utrumque enim

DE PROPOSITIONE II. 309

enim solis voluntatis viribus, seu liberi arbitrii lacertis obtinere posse Pelagiana præsumptio jactabat. Nam de Pelagi dogmate attestatur S. Augustinus: *Scire debemus, quod nec voluntatem nostram, nec actionem divino adjuvari credit auxilio, sed solam possibilitatem voluntatis atque operis, quam solam in his tribus nos habere affirmat ex Deo.* Ratio hujus era^t: *Quia nisi natura esset, in qua nos condidit quā velle & agere possumus, nec vellemus, nec ageremus.*

Et cum invidiam abnegatæ gratiæ à se amolitus Pelagius diceret: *Adjuvat nos Deus per doctrinam & revelationem suam, dum cordis ocoulos aperit, dum nobis ne praesentibus occupemur futura demonstrat, dum diaboli pandit insidias, dum nos multiformi & ineffabili dono gratiæ cœlestis illuminat;*

Respondet Augustinus: *Hinc itaque apparet hanc eum gratiam confitēri quā demonstrat & revelat Deus quid agere debeamus, non quā donas atque adjuvat, ut agamus: cum ad hoc potius valeat legis agnitus, si desit gratiæ opitulatio, ut fiat mandati prævaricatio.*

Et rursum Pelagio illud Apostoli: *Deus est enim qui operatur in vobis velle & perficere, sic exponente: Operatur in nobis velle quod Sanctum est, dum nos terrenis cupiditatibus deditos & mutorum more animalium tantummodo præsentia diligentes futuræ gloriæ magnitudine & præmiorum pollicitatione succedit; dum revelatione sapientia in desiderium Dei stupentem suscitat voluntatem; dum nobis, quod tu alibi negare non metuis, suader emne quod bonum est; Respondet Idem Doctor: Quid manifestius, nihil aliud eum dicere gratiam quā Deus in nobis operatur velle quod bonum est, quam legem atque doctrinam? In lege namque, & doctrina Sanctorum Scripturarum futuræ gloriæ*

310 LIBER TERTIUS

atque præriorum promittitur magnitudo : ad Doctrinam pertinet etiam quod sapientia revelatur : ad doctrinam pertinet cum suadetur omne quod bonum est. Sed nos eam gratiam volumus iste aliquando fateatur, quæ futuræ gloriæ magnitudo non solum promittitur, verum etiam creditur & speratur, nec solum revelatur sapientia, verum etiam & ematur ; nec suadetur solum omne quod bonum est, verum & persuadetur.

En Augustinus Christi gratiam censet, quâ fit ut diligatur sapientia. Non omnis autem sapientiæ dilectio tam fortis est, ut illi non resistatur. Peccatur namque, teste Augustino :

Z. de Perfect.
Justitia c. 6.

De nat. &
Grat. c. 70.

S. Prospfer
de Vocab.
Genit. c. 11.

Dum Charitas minor est quam esse debet. Et numquid inchoata Charitas, inchoata justitia est ? Charitas proiecta, proiecta justitia est. Charitas magna magna justitia est ? Cui concinit discipulus his verbis : Donum quippe ipsius Charitatis non semper ejusmodi est, ut quidquid ad plenitudinem ejus pertinet, simul à percipiente sumatur. Est enim amor qui potest alio amore superari, & saepe dilectio Dei ex mundi dilectione marcessit. Et de his qui aliquid de gratiæ dulcedine percepérunt pronuntiat : Inebriati tamen auro Babylonis calice delectantur, suo prorsus decipiuntur arbitrio, sua voluntate labuntur.

Denique cum non deserat Deus justum nisi deseratur ; profuit hæc consecutio, quod inspiratae bonæ voluntati, Charitati aliquando resistatur.

SEC^r